

MHAH170017922014



नियमित दिवाणी दावा क्र.३७६/२०१४ मधील नि.५२ वरील आदेश

सदरचा अर्ज मुळ प्रतिवादी व प्रतिदाव्याचे वादी यांनी दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश २६ नियम ९ प्रमाणे दाखल केला आहे. त्यांनी अर्जात असे कथन केले आहे की, सदर प्रतिदावा हा प्रतिदाव्यातील वादी यांचा गट क्र.१२५२ मध्ये प्रतिवादी क्र.२ ते ७ यांनी अतिक्रमण करु नये म्हणून केलेला आहे. मुळ दाव्यातील वादी कल्याबाई हिचा दावा खारीज करण्यात आला असून प्रतिदाव्यातील वादी यांचा प्रतिदावा अस्तित्वात आहे. मुळ प्रतिवादी/प्रतिदाव्यातील वादी यांनी प्रतिवादी क्र.२ ते ७ मध्ये अतिक्रमण करीत असून गट क्र.१२५५ हा त्यांच्या मालकीचे असल्याचे सांगतात. परंतु गट क्र.१२५५ यामध्ये प्रतिवादी क्र.२ ते ७ यांना जागेवर कोणतेही क्षेत्र नाही. फक्त महसुल दप्तरी ७/१२ उता-यावर त्यांचे क्षेत्र दिसते. आरंगळे यांनी त्यांचे क्षेत्र व-हाडे यांना विक्री केले. तेव्हा व-हाडे यांच्या असे लक्षात आले की गट क्र.१२५५ मध्ये आरंगळे यांचे कोणतेही क्षेत्र नाही. करीता व-हाडे यांनी आरंगळे यांना पुन्हा खरेदीखत करून दिले. आरंगळे यांनी प्रतिदाव्यातील वादीचे गट क्र.१२५२ मध्ये पश्चिम भागाकडून बेकायदेशीर अतिक्रमण केलेले दिसते. करीता गट क्र.१२५२ या मिळकतीची मोजणी होऊन मिळकतीच्या हददी खुणा उपअधिक्षक, भुमी अभिलेख यांची कोर्ट कमीशनर म्हणून नेमणूक करण्यात यावी व मिळकतीच्या हददीच्या खुणा ठरवून मिळव्यात, तसा नकाशा न्यायालयात दाखल करण्याचा हुकूम व्हावा याकरीता सदर अर्ज दाखल केला आहे.

२. प्रतिदाव्यातील प्रतिवादी क्र.२ ते ७ यांनी नि.५५ अन्वये त्यांचे म्हणणे दाखल केले असून त्यांनी वादीचे कथन नाकारले आहे. त्यांनी पुढे असे कथन केले की, प्रतिदाव्यातील वादीचे अर्जात नवीन कथने असून त्यांचा कोणताही कब्जा अगर मालकी नव्हती. प्रतिदाव्यातील कथन केलेले क्षेत्र पूर्वीच प्रतिदाव्यातील वादी क्र.१ ने विक्री केलेले आहे. करीता त्यांचा अर्ज कायदेशीर नसून पुरावा तयार करण्याचा प्रयत्न करीत आहेत. सबब, अर्ज रद्द व्हावा असे त्यांनी शेवटी कथन केले आहे.

३. दोन्ही पक्षांचा युक्तीवाद, अर्ज व म्हणणे लक्षात घेवून दाव्याचे अवलोकन केले. प्रस्तुत प्रकरण हे प्रतिदाव्यातील वादी यांनी अतिक्रमण केल्याबाबत दाखल केले आहे. त्यांच्या कथनानुसार प्रतिदाव्यातील प्रतिवादी क्र.१यांनी प्रतिवादी क्र.२ ते ७ यांच्याकडून दि.०२.०५.२०१४ रोजी खरेदी केलेली कथित दावा मिळकत १ब मधील ४० आर क्षेत्र गट क्र.१२५५ मधील कोणत्या बाजूचे खरेदी केले हे त्यांच्या खरेदीखत व मुळ दाव्यात नमूद नाही. त्यांनी स्वतःच्या मनाने चतुःसीमा बनवून खोटा महसूल अभिलेख तयार केला आहे व त्या आधारे या प्रतिदाव्यातील वादीचा पश्चिम बाजूचा बांध तोडून अतिक्रमण केले आहे. प्रतिदाव्यातील प्रतिवादी हे गट क्र.१२५५ चे स्वतःला मालक म्हणवतात तर प्रतिदाव्यातील वादी ही गट क्र.१२५२ मध्ये तिची मिळकत असल्याचे कथन करते. या प्रतिदाव्यातील प्रतिवादी क्र.२ ते ७ यांनी प्रतिदाव्यातील वादीने तिची जमीन विकल्याबाबत अभिलेख दाखल केला असला तरी तो सुस्पष्ट नाही. खरेदीखत केले असल्याचे दिसून येत असले तरी ते कोणत्या मिळकतीचे आहे याचा बोध होत नाही. त्याचप्रमाणे त्यांच्या लेखी कथनात प्रतिदाव्यातील वादीच्या नावे गट क्र.१२५२ मधील ४४ आर क्षेत्र चुकीने लागले असून त्यावेळी त्या गटाचा जुना गट क्रमांक १९८९ होता. त्यावेळी सदर जमीनीस सर्वे क्र.३५३/२ब होता जो या प्रतिदाव्यातील वादीच्या मालकीचा होता. परंतू त्या अनुषंगाने कुठलाही अभिलेख या प्रतिदाव्यातील प्रतिवादीने दाखल केलेला नाही. तेव्हा प्रतिवादीने घेतलेला आक्षेप हा विचारयोग्य नाही. अभिलेखावर नि.५० अन्वये मौजे अस्तगाव गावाचा गावनकाशा दाखल केला आहे. त्याचे अवलोकन करता प्रतिदाव्यातील वादीच्या मिळकतीच्या पश्चिमेला गट क्र.१२५५ असल्याचे स्पष्ट होते. प्रतिदाव्यातील वादीने तिचा पुरावा दिलेला असून तिचा उलटतपास देखील झालेला आहे. अशा परिस्थितीत जर तिच्या मिळकतीत अतिक्रमण आहे हे सिध्द करणे झाल्यास तिला तज्ञ व्यक्तीचा पुरावा अभिलेखावर देणे गरजेचे राहिल जेणेकरून अतिक्रमण आहे किंवा नाही हे सिध्द करता येईल. वादी ही तज्ञ व्यक्ती नसून अतिक्रमण केवळ मोजणीअंतीच निश्चित करता येते. त्यामुळे तिच्या गटाची मोजणी होऊन अभिलेखाप्रमाणे तिचे क्षेत्र संपूर्ण भरते किंवा नाही हे पहाण्याकरीता तिच्या लगतच्या चारही मिळकतींची मोजणी करणे गरजेचे राहिल. जेणेकरून तिच्या मिळकतीत कोणत्या बाजूने कुणी व किती अतिक्रमण केले हे निश्चित कळेल व या दाव्यातील वादाचे निराकरण करणे सोपे होईल. वादीच्या गट क्र.१२५२ च्या लगत चतुःसीमेतील

मिळकतींची मोजणी करणे गरजेचे आहे कारण त्याशिवाय अतिक्रमण कोणी व किती केले हे निश्चित ठरविता येणार नाही. तसे केल्यास ते पुरावा गोळा करणे ठरणार नाही. त्यामुळे अर्ज मंजूर करणे योग्य होईल. करीता खालीलप्रमाणे आदेश पारीत करण्यात येतो.

:आदेश :

१. अर्ज मंजूर करण्यात येतो.
२. उपअधिक्षक, भुमी अभिलेख, राहाता यांना न्यायीक आयुक्त म्हणून नेमण्यात येते.
३. त्यांना असे आदेशित करण्यात येते की, त्यांनी न्यायिक आयुक्त म्हणून गट क्र.१२५२ व त्याच्या लगतच्या चारही मिळकतींची मोजणी करून प्रतिदाव्यातील वादी व प्रतिवादी यांचे क्षेत्र अभिलेखाप्रमाणे दर्शवावे. तसेच प्रतिदाव्यातील वादी यांच्या क्षेत्रात प्रतिदाव्यातील प्रतिवादी क्र.२ ते ७ यांनी अतिक्रमण केले आहे किंवा कसे व केले असल्यास अतिक्रमित क्षेत्र याबाबतचा सुस्पष्ट अहवाल नकाशासह आदेश प्राप्त दिनांकापासून दोन महिन्यात सादर करावा.
४. न्यायिक आयुक्त यांनी मोजणीपूर्वी मोजणीची तारीख व वेळ दोन्ही पक्षांना नोटीसद्वारे कळवावी व त्याचा तामील अहवाल, न्यायिक आयुक्त अहवालासोबत द्यावा.
५. प्रतिदाव्यातील वादी यांनी मोजणीचा खर्च आदेश दिनांकापासून १५ दिवसांचे आत भरून तसा पुर्तता अहवाल याकामी दाखल करावा.
६. न्यायिक आयुक्त याचिका पाठविण्यात यावी.
७. या अर्जाचा खर्च ज्याचा त्याने सोसावा.

राहाता.

दि.१२.०२.२०२४.

(अदिती आर.नागोरी)

दिवाणी न्यायाधीश, व. स्तर, राहाता.